

بسمه تعالیٰ

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره نظام‌های پرداخت

شیوه‌نامه «صدور کارت برداشت ریالی اشخاص حقوقی» مشتمل بر (۱۳) ماده و (۱۳) تبصره

الف. مقدمه

پیرو درخواست تعدادی از بانک‌ها و موسسات اعتباری و با توجه به نیاز برخی اشخاص حقوقی مبنی بر اتصال کارت بانکی به حساب‌های خود و استفاده از ابزارهای کارتی برای پرداخت هزینه‌های روزمره و نظر به اینکه کارت بانکی در زمرة ابزار پرداخت خُرد و صرفاً برای استفاده یک شخص حقیقی محسوب می‌گردد، بررسی‌های همه‌جانبه‌ای با همفکری بخش‌های تخصصی داخلی این بانک و شبکه بانکی کشور صورت پذیرفت که نتیجه آن تدوین شیوه‌نامه حاضر است.

بانک‌ها و موسسات اعتباری در ارائه این محصول الزامی نداشته و مشروط به رعایت کامل این شیوه‌نامه و رعایت ریسک‌های مترتبه، مختار به اجابت درخواست‌های واصله خواهند بود و درصورت پذیرش ارائه این محصول، موظفند مقاضیان صدور کارت برداشت ریالی را از مفاد این شیوه‌نامه که مرتبط با ایشان می‌باشد، آگاه و تعهدات مربوطه را اخذ نمایند.

ماده ۱۰ ب. تعاریف و کلیات

ماده ۱ - گستره شمول تعاریف ذیل، منحصراً محدود به این شیوه‌نامه است:

- ۱-۱. **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۲. **موسسه اعتباری:** بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد.
- ۱-۳. **مشتری:** شخص حقوقی که متقاضی صدور کارت برداشت ریالی می‌باشد.
- ۴-۱. **حساب ریالی:** شامل سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری و قرض‌الحسنه پس انداز می‌باشد.
- ۴-۲. **کارت برداشت ریالی:** کارت بانکی که امکان دسترسی به موجودی حساب ریالی را برای مشتری فراهم می‌آورد.
- ۶-۱. **امضاء‌دار مجاز:** شخص حقیقی که به عنوان یکی از صاحبان امضای مجاز مشتری، اختیار امضای اسناد مالی تعهدآور را به عهده دارد.

ماده ۱۱ پ. شرایط صدور کارت

ماده ۲ - «موسسه اعتباری» مکلف است بنا به درخواست «امضاء‌دار مجاز»، هنگام صدور «کارت برداشت ریالی» اساسنامه «مشتری» و آخرين آگهی تغییرات مندرج در روزنامه رسمی را به منظور شناسایی «امضاء‌دار مجاز» بررسی نماید و صدور «کارت برداشت ریالی» صرفاً برای «امضاء‌دار مجاز» امکان‌پذیر بوده و لازم است سایر امضاداران و کالتنامه رسمی مربوطه مبنی بر «صدور کارت برداشت ریالی برای امضاء‌دار مجاز و حق برداشت به تنها‌یی» را به «موسسه اعتباری» ارائه دهند.

تبصره ۱ - صدور هر «کارت برداشت ریالی» منوط به ارائه معرفی‌نامه معتبر هیئت مدیره «مشتری» به «موسسه اعتباری» خواهد بود. معرفی‌نامه معتبر مشتمل بر مصوبه هیئت‌مدیره می‌باشد.

تبصره ۲ - صدور کارت برداشت ریالی برای کلیه دستگاه‌های دولتی مشمول بند الف ماده ۲۰ قانون احکام دائمی برنامه توسعه کشور و بند ب ماده ۱۷ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه مبنی بر انتقال حساب‌های دولتی ممنوع است.

تبصره ۳ - صدور «کارت برداشت ریالی» صرفاً برای عاملین ذی‌حساب و کارپردازان، با موافقت خزانه‌داری کل کشور و ارائه نامه رسمی و معتبر مرجع ذی‌ربط مبنی بر «صدور کارت برداشت ریالی برای امضاء‌دار مجاز و حق برداشت به تنها‌یی» به همراه ذکر مشخصات کامل هویتی و تاریخ انقضای اختیارات «امضاء‌دار مجاز» و ارائه به «موسسه اعتباری» امکان‌پذیر است و ضرورتی به دریافت اساسنامه، روزنامه رسمی و کالتنامه نمی‌باشد.

تبصره ۴ - صدور «کارت برداشت ریالی» برای «امضاء‌دار مجاز» نیروهای مسلح، صرفاً با اخذ نامه رسمی و معتبر مبنی بر «صدور کارت برداشت ریالی برای امضاء‌دار مجاز و حق برداشت به تنها‌یی» به همراه ذکر مشخصات کامل هویتی و تاریخ انقضای اختیارات «امضاء‌دار مجاز» و ارائه به «موسسه اعتباری» دولتی که با هماهنگی و تائید ستاد کل

نیروهای مسلح ج.ا. تعیین شده باشد، امکان پذیر است و ضرورتی به دریافت اساسنامه، روزنامه رسمی و کالتنامه نمی‌باشد.

تبصره ۵ - صدور «کارت برداشت ریالی» برای سفارتخانه‌ها، دفاتر سازمان‌های بین‌المللی وابسته به سازمان ملل و سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای مستقر در کشور، صرفاً با اخذ نامه رسمی و معتبر مراکز مذبور مبنی بر «صدر کارت برداشت ریالی برای امضاءدار مجاز و حق برداشت به تنها‌یی» به همراه ذکر مشخصات کامل هویتی و تاریخ انقضای اختیارات «امضاءدار مجاز» و ارائه معرفی نامه وزارت امور خارجه ج.ا.ا به «موسسه اعتباری» امکان پذیر است و ضرورتی به دریافت اساسنامه، روزنامه رسمی و کالتنامه نمی‌باشد.

ماده ۳ - «موسسه اعتباری» موظف است هنگام صدور «کارت برداشت ریالی»، تعهدات لازم در خصوص رعایت قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم را از «مشتری» و «امضاءدار مجاز» اخذ نماید. در صورت امتناع «مشتری» از ارائه این تعهد، «موسسه اعتباری» از صدور «کارت برداشت ریالی» خودداری نماید و در صورت عدم اجرای تعهدات، نسبت به ابطال کارت مذکور اقدام شود.

تبصره - مسئولیت هرگونه سوءاستفاده احتمالی از کارت‌های صادره، متضامناً بر عهده «مشتری» و «امضاءدار مجاز» می‌باشد.

ماده ۴ - صدور «کارت برداشت ریالی» توسط «موسسه اعتباری» در موارد زیر ممنوع است:

- ۱-۴. اشخاصی که از ارایه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز، خودداری نمایند.
- ۲-۴. اشخاصی («مشتری» و یا «امضاءدار مجاز») که به حکم مراجع قضایی یا به موجب مقررات حق استفاده از خدمات کارتی نداشته باشند و «حساب ریالی» مرتبط به «کارت برداشت ریالی» ایشان در «موسسه اعتباری» مسدود شده است و یا به هر دلیل دیگری حق هیچگونه برداشتی از «حساب ریالی» را ندارند.
- ۳-۴. اشخاص («مشتری» و یا «امضاءدار مجاز») اعم از داخلی یا خارجی فاقد شناسه شهاب.
- ۴-۴. اشخاصی («مشتری» و یا «امضاءدار مجاز») که دارای چک برگشته رفع سوءاثر نشده و مشمول "ماده ۵ مکرر قانون اصلاح قانون صدور چک" می‌باشند.
- ۵-۴. اشخاصی («مشتری» و یا «امضاءدار مجاز») که در فهرست اعلام شده تحریمی (موضوع بند ۲۰ ماده (۱) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی) و فهرست اعلام شده توقيفی (موضوع بند ۲۱ ماده (۱) آیین نامه مذبور) قرار دارند.

ماده ۵ - درج نام «مشتری» و نام و نام خانوادگی «امضاءدار مجاز» (دارنده کارت) که جهت استفاده از «کارت برداشت ریالی» به «موسسه اعتباری» معرفی می‌گردد، روی «کارت برداشت ریالی» الزامی است.

تبصره - «موسسه اعتباری» موظف است بر اساس دستورالعمل «راهنمای کاربری برون خط سامانه مانا» نسبت به ثبت «کارت برداشت ریالی» با شناسه ملی «مشتری» در سامانه مانا اقدام نماید.

ماده ۶ - به ازای هر حساب صرفاً امکان صدور يك «کارت برداشت ریالی» ميسر می‌باشد.

ماده ۷ - تاریخ انقضای «کارت برداشت ریالی» مطابق با تاریخ انقضای اختیارات «امضاءدار مجاز» یا تاریخ اعلام شده در مصوبه هیئت‌مدیره «مشتری»، هر کدام که زودتر فرا برسد، خواهد بود. درصورتیکه به هر دلیلی قبل از انقضای تاریخ مذبور، اختیارات «امضاءدار مجاز» سلب گردد؛ ضروری است مراتب توسط «مشتری» يك هفته قبل به «موسسه اعتماری» اعلام شده و «موسسه اعتماری» بالاصله نسبت به غیرفعال نمودن یا ابطال کارت اقدام نماید. درصورت تمدید مجوز فعالیت «امضاءدار مجاز»، توسط «مشتری»، کارت غیرفعال، مجددًا فعال خواهد شد. در غیر این صورت «موسسه اعتماری» موظف است پس از سه ماه از تاریخ غیرفعال شدن، نسبت به ابطال کارت مذبور اقدام نماید.

تبصره ۱ - در صورتی که به هر دلیلی شناسه شهاب «مشتری» یا «امضاءدار مجاز» نامعتبر شود، «کارت برداشت ریالی» صادر شده غیرفعال خواهد شد.

تبصره ۲ - درصورت تغییر در شرایط اختیارات «امضاءدار مجاز» و عدم اعلام موضوع در موعد مقرر به «موسسه اعتماری»، مسئولیت ریسک‌های مترتبه بر عهده «مشتری» خواهد بود.

ماده ۸ - «موسسه اعتماری» موظف است برای تحويل «کارت برداشت ریالی» نامه‌ای را با پست سفارشی به نشانی پستی «مشتری» (نشانی اقامتگاه قانونی شخص حقوقی مندرج در پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی مستقر در سازمان ثبت اسناد و املاک کشور) ارسال نماید و طی آن اطلاع دهد که صرفاً با دردست داشتن اصل نامه مذکور، معرفی‌نامه کتبی و مراجعه حضوری به «موسسه اعتماری»، امکان تحويل کارت به «امضاءدار مجاز» که کارت به نام وی صادر شده، فراهم است.

تبصره ۱ - تحويل کارت ضبط شده در دستگاه خودپرداز موسسات اعتماری و صدور مجدد رمز کارت به «امضاءدار مجاز» که نام ایشان بر روی کارت درج گردیده امکان‌پذیر است.

تبصره ۲ - درصورت مسدودی کارت توسط «مشتری» و یا «امضاءدار مجاز»، رفع مسدودی کارت توسط شخصی که دستور مسدودی را ارائه نموده، صورت می‌پذیرد.

تبصره ۳ - صدور مجدد کارت مطابق مندرجات ماده ۸ و تبصره ۱ ماده ۲ امکان‌پذیر است.

ماده ۹ - کلیه تراکنش‌های کارتی اعم از درون بانکی و بین‌بانکی، در کلیه ابزارهای پذیرش با رعایت کامل دستورالعمل‌های صادره مربوطه، برای کارت‌های موضوع این شیوه‌نامه مجاز خواهد بود. کد محصول «کارت برداشت ریالی» در چارچوب استاندارد شماره‌گذاری انواع کارت‌ها، توسط «بانک مرکزی» تعیین می‌گردد.

تبصره - «موسسه اعتماری» می‌تواند در صورت درخواست «مشتری»، برای کارت صادره، به تفکیک و در چارچوب ضوابط سقف‌ها و استانداردهای اعلامی «بانک مرکزی»، نسبت به تعیین سقف مبلغی، تعدادی و نوع تراکنش‌های مجاز، همچنین درگاه‌های قابل استفاده و در صورت امکان پذیرندگان فروشگاهی، اقدام نماید.

ماده ۱۰ - «موسسه اعتباری» موکلف است اطلاعات تراکنش‌های کارت‌های صادره موضوع این شیوه‌نامه را مطابق ضوابط مذکور مندرج در مفاد مواد (۱۴۲) و (۱۴۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی و آیین نامه مدت و طرز نگاهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر موسسات اعتباری یکهزار و دویست و هجدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۱ شورای پول و اعتبار اقدام نماید.

ماده ۱۱ - کارمزد صدور «کارت برداشت ریالی» برای «مشتری»، حداقل دو برابر کارمزد صدور کارت مغناطیسی یا هوشمند است و به عهده «مشتری» خواهد بود.

ماده ۱۲ - کلیه دستورالعمل‌ها و استانداردهای مدون در خصوص کارت‌های الکترونیکی، مقررات حاکم بر مرکز شتاب و قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در رابطه با کارت‌های موضوع این شیوه‌نامه نیز نافذ و لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۳ - آثار حقوقی مربوط به برداشت از «حساب ریالی» «مشتری»، توسط «امضاء‌دار مجاز» (دارنده کارت)، بدون نظرداشت شرایط برداشت از حساب مزبور، از قبیل چند امضایی، ممهور به مهر شرکت و سایر شرایط برداشت به عهده «مشتری» می‌باشد.

* * * *